

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Interesna skupina lokalnih interesov

Številka: 060-16-1/2019/4

Ljubljana, 24. 1. 2019

Predlog

Z A P I S N I K

20. seje Interesne skupine lokalnih interesov, ki je bila v sredo, 23. januarja 2019, v mali dvorani Državnega sveta, v poslopu parlamenta Republike Slovenije, Šubičeva 4.

Seja se je pričela ob 11. uri in se končala ob 12.15 uri.

Prisotni: Dejan Crnek, Rajko Fajt, Franc Golob, Tomaž Horvat, Franc Kangler, Bojan Kekec, Samer Khalil, Bojan Kontič, Marjan Maučec, Srečko Ocvirk, Milan Ozimič (vodja), mag. Miroslav Ribič, Dušan Strnad, Branko Šumenjak, Matjaž Švagan, Davorin Terčon, Bogomir Vnučec, mag. Marko Zidanšek.

Opravičeni: Boris Popovič, Bojan Režun, Franci Rokavec, mag. Igor Velov.

Sprejet je bil naslednji d n e v n i r e d:

- 1. Potrditev zapisnikov 18. in 19. seje interesne skupine**
- 2. Priprava na 14. sejo Državnega sveta**
- 3. Poročilo o delu Interesne skupine lokalnih interesov za leto 2018 (od 12. 12. 2017 do 31. 12. 2018)**
- 4. Pobude in vprašanja**

* * *

Interesna skupina je potrdila dnevni red (14 ZA, 0 PROTI).

Ad 1)

Interesna skupina je potrdila zapisnik 18. seje (14 ZA, 15 PROTI) in 19. seje (15 ZA, 0 PROTI).

Ad 2)

V okviru priprave na 14. sejo Državnega sveta je interesna skupina obravnavala naslednje zadeve:

I)

Potrditev mandata članu Državnega sveta – predstavniku negospodarskih dejavnosti za področje socialnega varstva

Mandatno-imunitetna komisija je predlagala, da Državni svet sprejme dva sklepa, in sicer:

1. Pritožba Skupnosti centrov za socialno delo Slovenije zoper odločitvi DVK z dne 3.12. 2018 in 16. 10. 2018 je neupravičena in
2. Izvoljenemu članu Državnega sveta – predstavniku negospodarskih dejavnosti za področje socialnega varstva Danijelu Kastelicu se potrdi mandat.

Interesna skupina je brez razprave sprejela (14 ZA, 0 PROTI) naslednji s k l e p:

Interesna skupina **podpira** predlog sklepov Državnega sveta.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Matjaž Švagan.

II)

Predlog Mnenja k Letnemu poročilu o upravljanju kapitalskih naložb Republike Slovenije in SDH za leto 2017, EPA 210–VIII

Predlog mnenja je pripravljen na podlagi mnenja Komisije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, ki se je seznanil z letnim poročilom.

Interesna skupina je brez razprave sprejela (13 ZA, 0 PROTI) naslednji s k l e p:

Interesna skupina **podpira** predlog Mnenja Državnega sveta k Letnemu poročilu o upravljanju kapitalskih naložb Republike Slovenije in SDH za leto 2017.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Matjaž Švagan.

III)

Predlog Dopolnitve Zahteve za oceno ustavnosti 86., 86.a in 109. člena Zakona o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08 – ZPOmK-1, 77/10 – ZSFCJA, 90/10 – odl. US, 87/11 – ZavMS, 47/12, 47/15 – ZZSDT, 22/16 in 39/16)

Komisija za kulturo, znanost, šolstvo in šport je podprla predlog dopolnitve zahteve, ki jo je predlagal državni svetnik Tomaž Horvat.

Kot je pojasnil vodja interesne skupine, se zahteva za oceno ustavnosti nanaša na spornost določb glede deleža slovenske glasbe v radijskih in televizijskih programih in določbe, ki ureja nadzor nad izvajanjem programskih zahtev in omejitev.

Interesna skupina je sprejela (13 ZA, 0 PROTI) naslednji s k l e p:

Interesna skupina **podpira** predlog Dopolnitve Zahteve za oceno 86., 86.a in 109. člena Zakona o medijih.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Matjaž Švagan.

IV)

Seznanitev z delom Skupine za skupni parlamentarni nadzor Europol v 2018 in Seznanitev z delom Delovne skupine za načrtovanje upravljanja z velikimi zvermi v 2018

Državna svetnica Bojana Potočan bo poročala o delu v Skupini za skupni parlamentarni nadzor Europol, državni svetnik Branko Tomažič pa o delu v Delovni skupini za načrtovanje upravljanja z velikimi zvermi.

Vodja interesne skupine je člane spomnil, da sta zadevi na dnevni red seje Državnega sveta uvrščeni na pobudo interesne skupine, ki je na začetku mandata predlagala, da naj vsi imenovani predstavniki Državnega sveta v drugih institucijah oz. delovnih skupinah enkrat letno poročajo o svojem delu na seji Državnega sveta. Člane interesne skupine je tudi seznanil, da bosta na februarški seji poročala o svojem delu še državni svetnik Miroslav Ribič (OECD) in državni svetnik mag. Peter Požun (Statistični svet).

V)

Predlog rebalansa finančnega načrta Državnega sveta za leto 2019 in Predlog spremembe kadrovskega načrta službe Državnega sveta za leto 2019

Sekretar Državnega sveta dr. Dušan Štrus je predstavil oba dokumenta in pri tem izpostavil, da bo Državni svet z rebalansom pridobil 71.622 evrov sredstev v primerjavi s finančnim načrtom za leto 2019 zaradi predvidenih višjih stroškov, ki bodo nastali predvsem iz naslova dodatnega vzdrževanja informacijskega sistema, večje mednarodne dejavnosti, morebitnega najema prostorov v času prenove dvorane Državnega sveta in tudi večjih aktivnosti Državnega sveta in njegovih delovnih teles (sejnine) zaradi začetka dela nove Vlade oz. Državnega zbora po volitvah v lanskem letu. Zaradi predsedovanja Slovenije EU v naslednjem letu se je Državni zbor odločil začeti z obnovitvenimi deli v dvorani Državnega sveta že v letošnjem letu, zaradi česar bo Državni svet nekaj mesecev zasedal izven svojih prostorov (v jesenskem času bi bile terenske seje oz. v najetih prostorih). Predstavil je tudi idejno zasnovo dvorane in pojasnil ključne zahteve Državnega sveta, ki jih je Državni zbor kot investitor do zdaj upošteval in vključil v idejno zasnovo (npr. dostop za invalide, prevajalske kabine, internetni priključki pri vsakem sedežu, glasovalna naprava). Finančni načrt predvideva tudi stroške, v povezavi z obnovo dvorane, ki jih bo nosil Državni svet (npr. prehod med dežurno sobo in dvorano). Če dodatna sredstva ne bodo zadostovala za normalno delo Državnega sveta, je Ministrstvo za finance ustno zagotovilo, da bodo morebitna manjkajoča sredstva zagotovljena iz proračunske rezerve. Sprememba kadrovskega načrta predvideva eno zaposlitev več za določen čas, s čimer se največje dovoljeno število vseh zaposlenih poveča na 28 (pripravnik za potrebe povečanega obsega dela zaradi predsedovanja Slovenije EU). Rebalans finančnega načrta in spremembe kadrovskega načrta sta usklajena.

V razpravi, v kateri so sodelovali Franc Kangler, Dušan Strnad, Branko Šumenjak, Franc Golob, mag. Miroslav Ribič, so razpravljavci izpostavili naslednja vprašanja oz. stališča, na katera je sekretar Državnega sveta podal pojasnila oz. odgovore:

- pričakuje se, da bodo državni svetniki v prenovljeni dvorani imeli bistveno boljše pogoje dela v smislu hitrejšega dostopa do interneta (priključek 220 V). Zagotovljeno je bilo, da bodo vsi sedeži (90) imeli 220 V priključek. Ob tem je bilo tudi pojasnjeno, da je sedanja digitalizacija dela v Državnem svetu vezana na brezhibno delovanje WiFi, vendar so težave povezane v okviru dostopa do državnega komunikacijskega omrežja HKOM, za katerega skrbi MJU (počasno delovanje zaradi varnostnih zadržkov);
- sedanja lokacija grba Republike Slovenije na steni dvorane Državnega sveta je z vidika boljše vidnosti državnega simbola primernejša kot je predlagano v idejni zasnove, ki predvideva grb na sprednji strani predsedujočega omizja. Pojasnjeno je bilo, da se pričakuje, da bo grb ostal na sedanji lokaciji;
- zakaj sprejema finančni in kadrovski načrt Državni svet? Spraševali so se, ali se bo z njim Državni svet le seznanil, sprejelo pa ga bo vodstvo, kar bi bilo tudi najbolj logično.

Pojasnjeno je bilo, da finančni in kadrovski načrt sprejema Državni svet v skladu s 67. členom Poslovnika Državnega sveta.

Interesna skupina je sprejela (13 ZA, 0 PROTI) naslednji s k l e p:

Interesna skupina **podpira** predlog Predlog rebalansa finančnega načrta Državnega sveta za leto 2019 in Predlog spremembe kadrovskega načrta službe Državnega sveta za leto 2019.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Matjaž Švagan.

VI)

Predlog Sklepa o imenovanju namestnice sekretarja Državnega sveta Republike Slovenije

Za namestnico sekretarja je bila predlagana svetovalka Državnega sveta mag. Nuša Zupanc.

Sekretar Državnega sveta mag. Dušan Štrus je pojasnil svoj predlog in pri tem izpostavil dosedanje odlično delo mag. Zupanc, ki je že zdaj sodelovala pri koordiniranju dela v Državnem svetu.

V razpravi, v kateri so sodelovali Branko Šumenjak, Franc Golob, mag. Miroslav Ribič, so se državni svetniki spraševali o pravni podlagi, da Državni svet imenuje namestnika sekretarja, saj to dejanje sodi v pristojnost vodstva (predsednika oz. sekretarja) in ne Državnega sveta. Sekretar Državnega sveta je pojasnil, da Zakon o javnih uslužbencih res daje pravno podlago njemu kot predstojniku organa, da imenuje svojega namestnika, in se tudi strinja, da ni nobene potrebe po vključevanju Državnega sveta, vendar pa je še zmeraj v veljavi prvi odstavek 4. člena Sklepa o organizaciji in delu službe Državnega sveta (sprejel Državni svet 2008), ki določa, da namestnika sekretarja na predlog sekretarja Državnega sveta imenuje Državni svet.

Interesna skupina je sprejela (12 ZA, 0 PROTI) naslednji s k l e p:

Interesna skupina **podpira** predlog sklepa Državnega sveta.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Matjaž Švagan.

Ad 3)

Interesna skupina **je sprejela** Poročilo o delu Interesne skupine lokalnih interesov za leto 2018 (16 Za, 0 PROTI):

SESTAVA INTERESNE SKUPINE

22 članov interesne skupine lokalnih interesov zastopa v Državnem svetu interese občin volilne enote, v kateri so bili izvoljeni. V ta namen so v občinah odprte svetniške pisarne, kjer lahko državni svetnik opravlja razgovore s predstavniki občin, volivci in drugimi zainteresiranimi svoje volilne enote. Na ta način je omogočen neposreden stik med volilno bazo in državnim svetnikom in s tem prenos problemov oziroma predlogov, mnenj in pobud med volilno bazo in Državnim svetom.

Člani Interesne skupine:

Milan Ozimič (vodja), Dejan Crnek, Rajko Fajt, Franc Golob, Tomaž Horvat, Franc Kangler, Bojan Kekec, Samer Khalil, Bojan Kontič, Marjan Maučec, Srečko Ocvirk, Boris Popovič, Bojan Režun, mag. Miroslav Ribič, Franci Rokavec, Dušan Strnad, Branko Šumenjak, Matjaž Švagan, Davorin Terčon, mag. Igor Velov, Bogomir Vnučec, mag. Marko Zidanšek.

ŠTEVILO SEJ

Interesna skupina je imela do 31. 12. 2018 enaindvajset (21) sej, od tega devetnajst (19) rednih sej in dve (2) izredni seji.

Interesna skupina se je običajno sestajala pred rednimi sejami Državnega sveta in se seznanjala ter razpravljala o zadevah, ki so bile na dnevnem redu sej Državnega sveta, sedemkrat (7) pa je imela skupno sejo z drugimi komisijami (dve (2) seji skupaj s Komisijo za državno ureditev, dve (2) skupni seji s Komisijo za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, eno (1) sejo skupaj s Komisijo za državno ureditev, Komisijo za lokalno samoupravo in regionalni razvoj in Komisijo za kulturo, znanost, šolstvo in šport, eno (1) skupno sejo s Komisijo za lokalno samoupravo in regionalni razvoj in Komisijo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter eno (1) sejo skupaj s Komisijo za kulturo, znanost, šolstvo in šport). Na sejah se je interesna skupina opredelila do predlogov mnenj in sklepov, ki so bili oblikovani na podlagi poročil komisij Državnega sveta, v nekaterih primerih pa je sama oblikovala ali na skupnih sejah sooblikovala stališče oziroma poročilo za odločanje na seji Državnega sveta.

POVZETEK POMEMBNEJŠIH ZADEV OZ. RAZPRAV

Področje lokalne samouprave in regionalnega razvoja

Odgovor Vlade na vprašanje in pobudo državnega svetnika Francija Rokavca v zvezi z izvajanjem Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (ZSPDSLS-1) z dne 10. 5. 2018 (10. seja interesne skupine, skupaj s Komisijo za državno ureditev, 30. 5. 2018, in 11. seja interesne skupine, 13. 6. 2018) Interesna skupina in komisija sta se seznanili z odgovorom Vlade, ki ni načrtovala sprejeti rešitev, ki bi občinam omogočile dopolnjevanje načrtov ravnanj s stvarnim premoženjem za leti 2018 in 2019 in sprejem načrta ravnanja s stvarnim premoženjem za leto 2019. Zato sta interesna skupina in komisija podprli pobudo državnega svetnika Francija Rokavca za sprejem novele zakona, v katerega naj se vključijo tudi predlogi Ministrstva za javno upravo, ki so jih predstavili na sami seji. Predlagali sta, da Služba za pravne in analitične zadeve pripravi dokončno besedilo zakonodajne iniciative, ki jo bosta predložili v odločanje Državnemu svetu. Na 11. seji so se člani interesne skupine dogovorili, da se v zakonodajno iniciativo vključi tudi predlog državnega svetnika Bojana Kontiča oz. Mestne občine Velenje.

Interesna skupina in komisija sta predlagali, da Služba Državnega sveta za pravne in analitične zadeve prouči zakonodajno iniciativo državnega svetnika in predlog Ministrstva za javno upravo z zakonodajno-tehničnega vidika in pripravi dokončno zakonsko besedilo, ki ga bosta predložili v odločanje Državnemu svetu.

Pobudo za sprejem Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (ZSPDSLS-1A) – skrajšani postopek, EPA 29-VIII (12. seja interesne skupine, skupaj s Komisijo za državno ureditev, 2. 7. 2018). Interesna skupina in pristojna komisija sta sprejeli zakonodajno iniciativo, ki odpravlja pomanjkljivosti, na katere so državni svetniki opozarjali v okviru obravnave odgovora Vlade na pobudo državnega svetnika Franca Rokavca v zvezi z izvajanjem navedenim zakonom.

Državni svet je zakonodajno iniciativo podprl na 9. seji 4. 7. 2018 in predlog zakona poslal Državnemu zboru v sprejem po skrajšanem postopku. Državni zbor je zakon

sprejel na 2. seji 27. 11. 2018. Zakon sicer zapolnjuje pravno praznino, vendar zaradi sprejetih amandmajev v okviru zakonodajnega postopka na način, da morajo občine do leta 2020 uporabljati star zakon, ki ni tako prožen kot veljavni ZSPDLS-1, kar pomeni, da bodo občine morale spremembe finančnih načrtov urejati prek rebalansov proračunov.

Izračun povprečnih stroškov za financiranje občinskih nalog za leti 2019 in 2020 z obrazložitvami (13. seja, skupaj s Komisijo za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, 27. 8. 2018). Komisija in Interesna skupina lokalnih interesov sta se seznanili z izračunom, ki ga je pripravilo Ministrstvo za finance, in pri tem ocenili, da je vsebina Pravilnika o določitvi podprogramov, ki se upoštevajo za izračun povprečnih stroškov za financiranje nalog občin (pravilnik) in Uredbe o metodologiji za izračun povprečnih stroškov za financiranje občinskih nalog (uredba) neustrezna podlaga za pripravo izračuna, ki je osnova za določitev povprečnine. Različno razumevanje države in občin, kaj so obvezne in kaj neobvezne zakonske naloge občin, oz. nejasna zakonska definicija obveznih nalog občin vpliva na to, da izračun ne vključuje vseh dejanskih stroškov, ki jih imajo občine pri izvajanju nalog. Državni svetniki poudarjajo, da je za občine, ki so del državne ureditve, ključno to, ali dobijo zadostna sredstva za izvajanje nalog oz. ali lahko zadovoljivo in na enakem nivoju na območju celotne države izvajajo zakonske naloge. Sedanje težave verjetno izvirajo iz gospodarske krize 2008, ko se je zaradi pomanjkanja proračunskih sredstev spremenilo finančno vrednotenje nalog, to pa je vplivalo na nižji izračun višine povprečnine. Medtem ko se je povprečnina znižala, temu niso sledili tudi stroški občinskih nalog, ampak se stroški celo povečujejo, tudi na račun vedno večjega obsega zakonskih nalog. Čeprav gre v vrsti primerov za naloge, ki so nujne za zadovoljevanje potreb lokalnega prebivalstva ali prispevajo k reševanju problemov in razvoju na lokalni ravni, pa niso opredeljene kot zakonske naloge in se zato njihov strošek ne upošteva pri izračunu povprečnih stroškov za financiranje občinskih nalog. To je po mnenju državnih svetnikov ključen element neustreznosti sistema financiranja občin, ki omogoča arbitrarno odločanje resornih ministrstev o tem, kateri stroški se upoštevajo pri izračunu in kateri ne. Iskanje rešitev glede financiranja občinskih obveznosti je možna le v okviru partnerskega dialoga države z reprezentativnimi združenji občin, v okviru katerega je treba upoštevati raznolikosti občin in njihove specifične ter njihovo razvojno funkcijo - prepoznati stroške za financiranje vseh tistih nalog, ki jih občine izvajajo na različnih področjih (zdravstvo, izobraževanje, varstvo okolja, infrastruktura, kultura, šport, itd.) in so v interesu lokalnega prebivalstva in nadaljnjega razvoja celotne družbe.

Sklepi komisije in interesne skupine so bili posredovani Ministrstvu za finance in Ministrstvu za javno upravo ter v vednost reprezentativnim združenjem občin.

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2018 in 2019 (ZIPRS1819-A) – nujni postopek, EPA 278-VIII (18. seja, 3. 12. 2018). Interesna skupina je podprla predlog zakona in izrazila pričakovanje, da se takoj začne uresničevati Pismo o nameri-višina povprečnine za leto 2019 ter izvajati dogovorjene aktivnosti za spremembo zakonodaje za zmanjšanje stroškov občin. Hkrati je interesna skupina opozorila, da se morajo v napovedanem rebalansu proračuna, ki ga bo spremljala ponovna sprememba ZIPRS1819, upoštevati učinki dogovora s sindikati javnega sektorja na občinske proračune in temu ustrezno ponovno popraviti povprečnina za leto 2019. Po mnenju interesne skupine so sedanji naporji Vlade spodbudni in dobrodošli, še posebej v primerjavi s preteklo prakso slabe komunikacije med vladno in občinsko ravni v okviru sprejemanja proračunskih dokumentov. Interesna skupina je tudi opozorila, da sklenjen dogovor dejansko pomeni kompromis in znak pripravljenosti sodelovanja pri kreiranju boljših pogojev delovanja lokalne samouprave, medtem ko ključni korak predstavljajo načrtovane nadaljnje aktivnosti za zmanjšanje stroškov občinam. Če ne bo premikov pri spreminjanju področne zakonodaje za znižanje stroškov, bo dogovor v naslednjem letu težje sprejeti. Interesna skupina je pozdravila vsebino Pisma o nameri-višina povprečnine za leto 2019 in glede na pretekle poskuse, ki niso prinesli kakšne omembe vredne finančne razbremenitve občin oz. na ravni resornih ministrstev ni bilo interesa za

znižanje standardov, izrazila pričakovanje, da se bo tokrat delovna skupina dejansko lotila dela in čim hitreje pripravila vse potrebne elemente za zmanjšanje stroškov občin. Če tega koraka resorna ministrstva ne bodo storila, bomo naslednje leto ponovno ugotavljali, da povprečnina ne zadošča za pokritje zakonsko določenih nalog. Nekateri državni svetniki so celo menili, da so sredstva iz naslova predvidenega dviga povprečnine za 2019 praktično že porabljena, hkrati pa ostaja odprto vprašanje glede kritja večjih stroškov zaradi dogovora Vlade s sindikati javnega sektorja, ki v času sklepanja dogovora o višini povprečnine niso bili znani. Čim hitreje je treba odpraviti omejitve in občinam zagotoviti ključne elemente financiranja za izvajanje zakonskih nalog. Če so naloge zakonsko določene in obstaja ocena potrebnih sredstev za njihov izvajanje, je treba sredstva brez pogajanj zagotoviti, drugače je treba spremeniti zakonodajo. Medtem ko je povečanje proračunskih sredstev za namen financiranja razvoja nevladnih organizacij, letnega dodatka za upokojence in višje povprečnine dobrodošlo, pa to pomeni, da bo treba višje odhodke uravnotežiti z višanjem prihodkov ali nižanjem odhodkov na drugih področjih. Pričakuje se, da se rast javnofinančnih izdatkov ne bo omejevala na račun investicij Ministrstva za infrastrukturo v cestno infrastrukturo in investicij drugih resornih ministrstev, kot so kulturno in šolsko ministrstvo.

Stališče interesne skupine je bilo posredovano Komisiji Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, ki ga je povzela na 14. seji 5. 12. 2018. Državni zbor je zakon sprejel na 17. izredni seji 13. 12. 2018.

Odprta vprašanja položaja lokalne samouprave (19. seja, skupaj s Komisijo za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, 10. 12. 2018). Interesna skupina in Komisija za lokalno samoupravo sta povabila ministra za javno upravo Rudija Medveda na skupno sejo z namenom izmenjave stališč in pogledov na odprta vprašanja položaja lokalne samouprave ter seznanitve z aktivnostmi resornega ministrstva pri odpravljanju zaznanih problemov. V okviru predstavljenih naborov tem, opozoril in pričakovanj državnih svetnikov ter odziva ministra za javno upravo na izpostavljene dileme se je razprava dotikala Strategije razvoja lokalne samouprave Republike Slovenije do leta 2020, pokrajin, financiranja občin in obsega zakonskih nalog, vprašanja samostojnosti vladnega resorja za lokalno samoupravo (in regionalni razvoj), evropske kohezijske politike, plač županov, odnosa Vlade do lokalne samouprave, vprašanja sodelovanja ministra za javno upravo in Državnega sveta v luči koalicijske pogodbe, ki predvideva ukinitvev Državnega sveta. Med drugim so državni svetniki poudarili, da je gradiva za pripravo pokrajinske zakonodaje dovolj, zdaj je treba le ugotoviti, ali obstaja pripravljenost za sprejem politične odločitve o pokrajinah v skladu z ustavo. Obstaja zavedanje, da bo odločitev glede števila in sedežev pokrajin najtežja. Če bo prepoznana dodana vrednost pokrajin, tudi v luči možnosti čezmejnega sodelovanja in črpanja EU sredstev, bomo imeli pokrajine, ki pa ne smejo biti v škodo občin. Zelo občutljivo je vprašanje prenosa nalog z državnega in lokalnega nivoja na pokrajinsko raven, skupaj s finančnimi viri. Čeprav dogovor o povprečnini pomeni napredek v smislu pripravljenosti občin, da se pogovarjajo z državo, občine ne morejo biti zadovoljne, saj dogovorjena višina povprečnine za leto 2019 v višini 573,5 evra ne zadošča za pokritje vseh stroškov. Če so naloge zakonsko določene in obstaja ocena potrebnih sredstev za njihovo izvajanje, je treba sredstva zagotoviti in pogajanj sploh ne bi smelo biti. Povprečnina se mora določiti neodvisno od vsakokratne Vlade oz. pogajanj, njena višina mora zadoščati za pokrivanje stroškov opravljanja zakonskih nalog. Državni svetniki so pozdravili razmišljanja ministra za javno upravo, ki so blizu dosedanjim stališčem Državnega sveta in izkazujejo upanje, da bodo zastavljeni cilji uresničeni, čeprav je obenem pričakovati tudi ovire z vidika omejenosti proračunskih sredstev in uravnoteženja javnih financ (če nekdo dobi več, je drugi upravičen do manj sredstev). Člani komisije in interesne skupine so zagotovili, da bodo vseskozi podpirali prizadevanja ministra za javno upravo za izboljšanje položaja občin. Konstruktivni razgovor državnih svetnikov z ministrom za javno upravo bo v okviru nadaljnjega sodelovanja služil kot opomnik za prihodnja ravnanja in skupna prizadevanja pri iskanju boljših rešitev na področju lokalne samouprave.

Poročilo komisije in interesne skupine je bilo poslano državnim svetnikom, slovenskim občin in reprezentativnim združenjem občin.

Pametne vasi – Evropska akcija za razvoj podeželja v povezavi s sprejemanjem nove finančne perspektive (16. seja, skupaj s Komisijo za lokalno samoupravo in regionalni razvoj in Komisijo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, 19. 10. 2018). Državni svetniki so se seznanili s projektom pametnih vasi, ki sta ga predstavila evropski poslanec Franc Bogovič in docentka na Fakulteti za elektrotehniko dr. Emilija Stojmenova Duh. Državni svetniki so pozdravili pobudo pametnih vasi, ki lahko izboljša kvaliteto življenja na podeželju, kjer imajo danes njeni prebivalci v primerjavi s prebivalci urbanih območij mnogo slabše pogoje za bivanje zaradi nerazvite digitalne in druge infrastrukture, torej od dostopa do interneta, kulturnih, izobraževalnih ali kulturnih institucij do prometne infrastrukture. Pobuda daje možnost povezovanja različnih politik (npr. podeželje, gospodarstvo, promet, izobraževanje) in financiranja projektov iz različnih virov s ciljem zmanjševanja razvojnih razlik. To je priložnost za spodbujanje trajnostnega razvoja in tudi decentralizacijo oz. regionalizacijo. Z boljšo infrastrukturo in s tem mobilnostjo prebivalstva lahko pomembno vplivamo na sožitje med podeželjem in mesti. Z vidika zmanjševanja števila pridelovalcev hrane in hkratnega nezmanjševanja števila prebivalcev na podeželju (npr. tudi na račun vikendov), je pomembno, da poleg ekonomskih interesov upoštevamo tudi širše družbeno-okoljske vidike. Visoko razvitega turizma namreč ni brez urejene krajine, tega pa ni brez poseljenosti, za to pa je treba zagotoviti podoben socialni položaj prebivalcev kot ga imajo ljudje v mestih. Pomembna je tudi mobilnost lokalne ekološke hrane do pametnega potrošnika in zagotovljena 100 % sledljivost ter pošteno plačilo, s čimer je upoštevan družbeno-okoljski vidik (po principu zadružništva). S pametnimi vasmi se povečuje konkurenčnost podeželja, pri čemer moramo najprej prepoznati njegove potrebe in nato z izvajanjem ukrepov in politik ustvariti boljše življenjske pogoje na podeželju, kjer bodo lahko prebivalci v vlogi aktivnega udeleženca na različnih področjih družbe ustvarjali lastno prihodnost in vplivali tudi na dogajanje v globalnem okolju. Državni svetniki so tudi poudarili, da se moramo pravočasno pripraviti na čas, ko bodo pametne vasi zaživele v praksi, saj bo drugače oteženo izvajanje. Nujno je odpraviti kakršnekoli administrativne in druge ovire ter z izvedbenimi predpisi omogočiti realizacijo projektov, ki bodo omogočili razvoj pametnih vasi.

Skupno poročilo komisij in interesne skupine je bilo poslano državnim svetnikom.

Kobilarna Lipica

Predlog mnenja Državnega sveta k Dopolnjenemu predlogu zakona o Kobilarni Lipica (ZKL-1) - druga obravnava, EPA 2325-VII (3. seja, 17. 1. 2018). Interesna skupina je izpostavila, da se skuša prevečkrat reševati težave KB s spremembo zakonodaje, nihče pa se ne resno ukvarja z upravljanjem. Kobilarno Lipica (KL), ki je bila ustanovljena kot javni zavod, je v zadnjih dvajsetih letih vodilo okoli 8 direktorjev in nobeden ni dokončal svojega mandata, pri čemer so bila za njeno delovanje pristojna različna resorna ministrstva. Predlagana rešitev, da je KL v obliki holdinga, in znotraj tega Lipica Turizem, je vprašljiva, saj so se izkušnje preteklega dvoglavega vodenja izkazale kot problematične. Poudarjeno je bilo, da mora biti KL v državni lasti, potrebna pa je ustrezna organizacijska oblika KL (d.o.o.), v okviru katere bo možno tako zasledovati javni interes kot pridobivati sredstva na trgu, ustrezno nagrajevati zaposlene ter obrniti sedanji trend propadanja turistične infrastrukture. Interesna skupina je bila mnenja, da bi bila boljša organizacijska oblika družbe Holding Kobilarna Lipica enovit d.o.o., v okviru katere ni bojzani za privatizacijo, obenem pa omogoča ustrezno nagrajevanje strokovnega kadra, kar v okviru javnega zavoda ni možno. Ker člen, ki je urejal organizacijsko obliko KL, ni bil odprt, ni bilo mogoče predlagati spremembe člena. Ključno opozorilo interesne skupine se je nanašalo na premajhno vlogo občine v KL, ki v lokalnem okolju predstavlja pomemben dejavnik razvoja. Občina Sežana si je prizadevala, da bi imela svojega predstavnika v nadzornem svetu oz. da ga lahko predlaga, kar pa ni bilo upoštevano. *Zato je interesna skupina na predlog državnega svetnika in župana Občine Sežana Davorina Terčona predlagala dopolnitev mnenja Državnega sveta s predlogom amandmaja k 38. členu dopolnjenega predloga zakona. Medtem ko predvidena rešitev, po kateri bi se ministrstvo zgolj uskladilo z občino pri izbiri člana nadzornega sveta Holdinga Kobilarne Lipica d.o.o., ni zagotavljala, da bi lokalna skupnost dejansko dobila svojega*

predstavnik v nadzornem svetu in s tem aktivno vlogo pri nadzorovanju družbe, je interesna skupina predlagala, da enega izmed predlaganih članov nadzornega sveta predlaga lokalna skupnost – Občina Sežana. Na ta način bi bilo pristojno ministrstvo pravno obvezano, da pri predlaganju enega od članov nadzornega sveta upošteva predlog lokalne skupnosti. Kot je poudarila interesna skupina, se razume, da mora priti do usklajenega predloga s pristojnim ministrom, vendar se v skladu z njenim predlogom začne nov postopek usklajevanja, če prvotni predlog lokalne skupnosti za ministra ni sprejemljiv, in ne pride le do zavrnitve predloga lokalne skupnosti, kar bi se zgodilo po vladnem predlogu.

Interesna skupina je predlagala dopolnitev mnenja s predlogom amandmaja k 38. členu. Državni svet je njen predlog vključil v svoje mnenje na 3. seji 17. 1. 2018 in mnenje posredoval v Državni zbor. Predlog amandmaja je bil upoštevan, saj ga je PS SMC povzela in Državni zbor skupaj z zakonom sprejel na 37. seji 23. 1. 2018.

Strokovni izpiti na področju vzgoje in izobraževanja

Problematika nezadostnih možnosti opravljanja strokovnega izpita na področju vzgoje in izobraževanja

(4. seja, 7. 2. 2028, in 5. seja, skupaj s Komisijo za kulturo, znanost, šolstvo in šport., 1. 3. 2018). Najprej je interesna skupina sprejela pobudo in jo naslovila na Komisijo za kulturo, znanost, šolstvo in šport kot pristojni komisiji za področje šolstva, da bi skupaj obravnavali navedeno problematiko. Medtem ko je v razpisih za delovno mesto, npr. pomočnik vzgojitelja predšolskih otrok, zahtevan pogoj, da mora obvladati slovenski knjižni jezik, imeti ustrezno izobrazbo ter opravljen strokovni izpit na področju vzgoje in izobraževanja, pa Vlada oz. resorno ministrstvo s svojimi ukrepi ne zagotavlja zadostnih možnosti, da bi lahko osebe s končano izobrazbo na področju vzgoje in izobraževanja, prav tako pa tudi na drugih področjih, kjer se zahteva opravljanje strokovnega izpita za zasedbo delovnega mesta, pridobile potrebne delovne izkušnje za opravljanje strokovnega izpita. Z namenom, da bi se boljše seznanili z navedeno problematiko in pridobili dodatna pojasnila resornega ministrstva ter oblikovali predlog (morebitnih) potrebnih ukrepov za lažje opravljanje strokovnih izpitov na področju vzgoje in izobraževanja, je interesna skupina tudi predlagala, da bi na skupno sejo povabili Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Združenje ravnateljic in ravnateljev vrtcev Slovenije, Skupnosti vrtcev Slovenije, Združenje ravnateljic in ravnateljev osnovnega in glasbenega šolstva Slovenije, Združenje občin Slovenije, Skupnost občin Slovenije ter Združenje mestnih občin Slovenije. Pristojna komisija je pobudo za skupno sejo podprla. Na podlagi obširne razprave na skupni seji sta interesna skupina in pristojna komisija sprejeli pobudo, da naj Vlada zagotovi zadostna sredstva za plačano pripravništvo oz. praktično usposabljanje dijakov in študentov po koncu izobraževanja in s tem omogoči vsem enake možnosti za opravljanje strokovnega izpita v vzgojno-izobraževalnih zavodih, ki je pogoj za njihov vstop na trg dela. Državni svetniki so se strinjali, da je poklic vzgojitelja oz. učitelja pomemben gradnik prihodnosti, ki zahteva kakovostno usposobljen kader. To omogoča praktično usposabljanje, ki pa ni enako dostopno vsem potencialnim kandidatom za opravljanje pedagoškega poklica, saj je prijaviteljev na javne razpise Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport bistveno več kot je na voljo sredstev za zaposlitev iskalcev prve zaposlitve na področju vzgoje in izobraževanja. V zvezi s pobudo, da bi v času do zagotovitve zadostnih sredstev za opravljanje plačanega pripravništva ponovno omogočili opravljanje neplačanega pripravništva, je med državnimi svetniki prevladalo mnenje, da to ni prava rešitev, saj se je v preteklosti ta ukrep preveč izkoriščal in še posebej okrepil v času finančne krize. Ker dijaki in študentje že v okviru izobraževanja in usposabljanja za področje vzgoje in izobraževanja pridobijo nekaj praktičnih izkušenj v vrtcih oz. šolah, bi kazalo razmisliti, da se lahko strokovni izpit opravi v določenem roku po zasedbi delovnega mesta, kot npr. po vzoru ravnateljev, ki morajo ravnateljski izpit opraviti v roku enega leta. Kadra z ustrezno pedagoško izobrazbo je dovolj, vendar vsi nimajo možnosti opravljanja strokovnega izpita, zato bi morali prilagoditi vpis v izobraževalne programe tudi dejanskim potrebam trga dela. Ob tem so državni svetniki tudi poudarili, če država mladim (finančno) omogoča pridobitev izobrazbe za opravljanje poklica na področju vzgoje in izobraževanja, potem bi jim morala

omogočiti tudi opravljanje strokovnega izpita. Prav tako bi kazalo proučiti izobraževalne programe in vključiti več ur praktičnega usposabljanja, kar bi lahko delno olajšalo pot do strokovnega izpita. Državni svetniki so tudi opozorili na vprašanje pomanjkanja učiteljev strokovnih predmetov, ki so zaključili izobraževanje na tehniških višjih/visokih šolah in morajo pridobiti pedagoško-andragoško izobrazbo in opraviti strokovni izpit. Pomanjkanje tega pedagoškega kadra je zaradi plačnega sistema (začetek na 30. plačnem razredu) še posebej izrazito v času visoke konjunkturo in lahko pomembno negativno vpliva na kakovost izobraževalnega procesa.

Interesna skupina in pristojna komisija sta sprejeli pobudo, ki jo je potrdil Državni svet na 5. seji 14. 3. 2018 in naslovil na Vlado, ki je na 252. dopisni seji 16. 5. 2018 sprejela odgovor. V njem med drugim Vlada navaja, da pripravništvo na področju vzgoje in izobraževanja ni obvezno in tudi ni obvezno za pristop k strokovnemu izpitu s področja vzgoje in izobraževanja, ga je pa mogoče opravljati le na podlagi razpisa pripravniških mest. Kot ustrezne vzgojno-izobraževalne izkušnje za pristop k strokovnemu izpitu šteje tudi vzgojno-izobraževalno delo, opravljeno na podlagi pogodbe o zaposlitvi, na podlagi podjemne pogodbe ali na podlagi dela v projektih kot so javna dela, usposabljanje na delovnem mestu in podobno. Pogodba mora biti sklenjena z javnim vzgojno-izobraževalnim zavodom, lahko pa tudi z zasebnim, če je le-ta vpisan v razvid ministrstva kot izvajalec javnoveljavnih programov. Resorno ministrstvo je opredelilo, kaj šteje v kvoto ustreznih vzgojno-izobraževalnih izkušenj za pristop k strokovnemu izpitu s področja vzgoje in izobraževanja. Kljub pomanjkanju pripravništev v obdobju od 2014 do konca 2017 je k strokovnim izpitom pristopilo 5.379 posameznikov, od katerih jih je bilo uspešnih 4.652. Težja dostopnost do opravljanja strokovnega izpita je trenutno posledica slabih zaposlitvenih možnosti kandidatov, ki se želijo zaposliti na področju vzgoje in izobraževanja.

Integracija tujcev

Odprta vprašanja integracije tujcev s stalnim ali začasnim prebivališčem v Republiki Sloveniji (8. seja, skupaj s Komisijo za državno ureditev, Komisijo za lokalno samoupravo in regionalni razvoj in Komisijo za kulturo, znanost, šolstvo in šport, 20. 4. 2018). Interesna skupina in komisije so se na pobudo državnega svetnika Bojana Kontiča seznanile z navedeno zadevo. Kot so ugotavljali državni svetniki, nimamo nobene pravne podlage za uspešno integracijo tujcev (in njihovih partnerjev in otrok) v slovensko družbo, ki so v Slovenijo prišli na zakonit način. V drugih državah morajo tujci, če želijo dobiti pravico do bivanja, poznati osnove jezika te države, ki omogoča osnovno komuniciranje in vključevanje v življenje države gostiteljice, to ne velja za Slovenijo. Medtem ko delodajalci več ali manj poskrbijo za osnovne pravice in bivanjske razmere tujcev, pa nastopi problem, ko se tujemu delavcu pridruži njegova družina (žena in otroci) in se zaradi jezikovnih, socialnih in kulturnih ovir soočajo s težavami pri vključevanje v življenje v Sloveniji. Javne institucije (šole, vrtci, zdravstveni domovi, centri za socialno delo) pa so zaradi odsotnosti sistemskih rešitev prepuščeni več ali manj lastni volji in iznajdljivosti pri reševanju težav. Medtem ko občine nimajo nobenega vpliva na urejanje navedene problematike, se prav lokalna okolja soočajo z največ težavami pri vsakodnevni komunikaciji s tujci, ki poznajo zgolj svoj materin jezik in imajo zato težave pri vključevanju v slovensko družbo. Na področju vzgoje in izobraževanja je ključen problem zagotavljanje sistemskega financiranja za poučevanje slovenskega jezika. Mladi so, kljub nepoznavanju slovenskega jezika, takoj ko pridejo v Slovenijo (med šolskim letom), vključeni v vzgojno-izobraževalni proces, prek katerega se učijo slovenskega jezika le nekaj ur na teden in zaradi neznanja jezika težje sledijo učni snovi. Zanje je že sam prihod v tuje okolje stresno, zaradi neznanja jezika pa dodaten stres predstavlja nezmožnost navezovanja stikov z vrstniki in razumevanja osnovnih informacij ter aktivnega spremljanja dela v šoli in vrtcu, kar še otežuje integracijo in socializacijo otrok. S tega vidika je nujno razmisliti o možnosti, da bi bili otroci pred vpisom v vzgojno-izobraževalne ustanove deležni intenzivnega tečaja slovenskega jezika. V zvezi z vključevanjem otrok v izobraževane procese so državni svetniki še posebej opozorili na težave v srednješolskem (poklicnem)

izobraževanju, ko so tuji dijaki zaradi nepoznavanja slovenskega jezika, zaradi varnosti pri delu pri praktičnem pouku (delo s stroji) izločeni iz učno-delovnih procesov. S tem izgubljajo možnost pridobivanja praktičnih izkušenj, ki so pogoj za uspešen zaključek šolanja. Ti dijaki bi morali biti še pred vključitvijo v slovenske izobraževalne programe, še posebej poklicne šole, deležni (enoletnega) učenja slovenskega jezika. Podobne težave so prisotne tudi na področju zdravstvenih in socialnih storitev, saj zaposleni v javnih ustanovah ne poznajo jezika tujcev, slednji pa ne razumejo nobenega drugega jezika kot maternega. Dogaja se tudi, da otroci, ki poznajo osnove slovenskega jezika, postanejo prevajalci svojih staršev in ostalih članov družine pri komuniciranju v okviru dostopa do javnih storitev, kar tudi z vidika drugačnega razumevanja informacij otežuje sporazumevanje, predvsem pa je tak način sporazumevanja z etičnega vidika vprašljiv. Še večje težave imajo partnerke tujih delavcev (žene in matere), ker niso vključene v nobene institucionalne dejavnosti, kjer bi se lahko učile slovenskega jezika in krepile komunikacijske veščine izven domačega okolja. Komisije in interesna skupina so se strinjale, da je treba ženskam-materam takoj po prihodu omogočiti učenje slovenskega jezika in pridobitev znanj o slovenski kulturi in vrednotah, saj bo s tem integracija celotne družine v slovensko družbo bistveno hitrejša in uspešnejša. Državni svetniki so opozorili tudi na problem prijavljanja prebivališča večjega števila tujcev na istem naslovu (imajo tudi volilno pravico) oz. v posamezni stanovanjski enoti, kjer pa dejansko ne prebivajo, pri tem pa občine nimajo možnosti aktivnega poseganja v tovrstno problematiko. Nujno bi bilo treba vzpostaviti nadzor nad prijavi prebivališča, saj je podatek o dejanskem številu prijavljenih potreben tudi zaradi poznavanja potreb potencialnih uporabnikov javnih storitev. Ob tem so se državni svetniki strinjali, da je treba po vzoru zakonodaje, ki ureja dodeljevanje neprofitnih stanovanj v najem, zakonsko opredeliti površinske standarde za prijavo prebivališča v posamezni stanovanjski enoti.

Kot so poudarili državni svetniki, lahko otežena integracija tujcev v slovensko družbo spodbuja njihovo delovanje v zaprtih okoljih oz. njihovo getoizacijo in posledično krepí nestrpnost domačega prebivalstva in povzroča konflikte v družbi. Da se izognemo poglobljanju težav pri integraciji tujcev, ki so še obvladljive, mora država čim prej z usklajeno, premišljeno in sistematično politiko zagotoviti enakovredno in enakopravno vključevanje tujcev in njihovih partnerjev ter otrok v slovensko družbo. Zato so komisije in interesna skupina predlagale, da Vlada ustanovi medresorsko delovno skupino za pripravo programa integracije tujcev s stalnim ali začasnim prebivališčem v Sloveniji, ki naj opredeli aktivnosti in program ukrepov države na področju integracije tujcev s stalnim ali začasnim prebivališčem v Sloveniji in finančne okvire za njegovo izvajanje oz. okrepi sodelovanje vpletenih resornih ministrstev in dopolni delovanje Sveta za integracijo tujcev. Predlagale so tudi, da država k sodelovanju pri oblikovanju ukrepov in politik za uspešnejšo integracijo tujcev v slovensko družbo povabi lokalne skupnosti in deležnike s področja gospodarstva, vzgoje in izobraževanja, socialnega varstva in zdravstva ter pri tem upošteva predstavljena opozorila in predloge. Interesna skupina je na 9. seji 16. 5. 2018 podprla predlog sklepov in v zvezi s pobudo predsednika Državnega sveta (na kolegiju Državnega sveta), da bi Državni svet sprožil zakonodajne iniciative za odpravo težav, sta tako vodja interesne skupine kot pobudnik za obravnavo problematike menila, da kompleksna tematika zahteva sodelovanje različnih resornih ministrstev in je zato prav, da se najprej naslovi na Vlado, da uredi področje z izvajanjem veljavne zakonodaje in pripravi njene spremembe. Zakonodajne aktivnosti Državnega sveta bi bile smiselne in zaželeno, če Vlada v doglednem času ne bo sprejela ustreznih rešitev.

Interesna skupina in komisije so sprejele sklepe, ki jih je povzel Državni svet na 7. seji 16. 5. 2018 in naslovil na Vlado. V svojem odgovoru je Vlada, ki ga je sprejela na 252. dopisni seji 27. 6. 2018, pojasnila, ustanovitev medresorske delovne skupine ni smiselna, ker je Svet za vključevanje tujcev telo, ki vsebinsko združuje različna delovna področja, vezana na področje vključevanja tujcev, in ustrezno telo za izmenjavo pomembnih informacij, z ustanovitvijo dodatne skupine pa bi lahko povzročili podvajanje nalog in vprašljivost enovitega pristopa. Bo pa do konca oktobra 2018 Vlada nadgradila delovanje sveta. Ob tem se je Vlada strinjala, da je treba

okrepiti sodelovanje z občinami in deležniki s področja gospodarstva, vzgoje in izobraževanja, socialnega varstva in zdravstva. Po njenem mnenju je treba sodelovanje lokalnih skupnosti v procesih vključevanja sistemsko urediti. V svojem mnenju je predstavila tudi nestrinjanje z nekaterimi stališči Državnega sveta in podala dodatna pojasnila.

Varstvo pred naravnimi nesrečami

Vprašanje v zvezi s sistemsko ureditvijo zaščite pred točo (11 seja, 13. 6. 2018). Ena zadnjih večjih vremenskih ujm, ki je prizadela občino Črnomelj 8. 6. 2018, ko je močno neurje s točo ter poznejše nevihte povzročilo večmilijonsko – po takratni oceni okoli 18,5 mio evrov - škodo na stanovanjskih in gospodarskih objektih, poljščinah in sadju ter poslovnih objektih, nakazuje, da sistem zaščite pred vremensko ujmo (npr. točo) in obveščanja pristojnih organov ni najbolj učinkovit. Med drugim se ugotavlja, da Agencija Republike Slovenije za okolje, ki sicer opozarja na nevarne vremenske dogodke, za občino Črnomelj ni izdala rdečega alarma, zaradi česar se prebivalci niso uspeli pravočasno pripraviti na točo (npr. odpeljati avtomobile na varno). Če bi bil izdan rdeč alarm, bi se lahko tudi gasilci, ki so s pripadniki civilne zaščite opravili veliko požrtvovalnega dela, prej odzvali in ne šele po prvih klicih ljudi. V zvezi s financiranjem odprave posledic naravnih ujm je interesna skupina opozorila, da bi morali razmisliti tudi o hitrejši zagotovitvi finančne pomoči oškodovanim, še posebej socialno šibkejšim, ki finančno niso sposobni takoj po naravni ujmi izvesti nujno potrebne sanacije, pri čemer so lahko stvari imeli tudi zavarovane, a povračilo škode ne zadošča za pokritje stroškov sanacije. Na podlagi navedenega so interesno skupino zanimali načrti Vlade za sistemsko ureditev zaščite pred točo, ki bo enotna za vso državo in bo zagotovila pravočasno obveščanje prebivalstva in čim hitrejšo finančno pomoč za sanacijo.

Interesna skupina je sprejela vprašanje, ki ga je podprl Državni svet na 9. seji 4. 7. 2018 in naslovil na Vlado. Odgovor je Vlada sprejela na 264. dopisni seji 8. 8. 2018 in ga poslala Državnemu svetu.

Pobuda za obravnavo odprtih vprašani sistema varstva pred naravnimi nesrečami in odprave posledic naravnih nesreč (11. seja, 13. 6. 2018). Interesna skupina je z namenom, da bi se podrobneje seznanili z odprtimi vprašanji obstoječega sistema varstva pred nevarnimi vremenskimi dogodki in odprave posledic naravnih nesreč, pridobili dodatna pojasnila relevantnih deležnikov in oblikovali morebitne predloge za učinkovitejše in hitrejše odzivanje na naravne nesreče predlagala skupno sejo s Komisijo za lokalno samoupravo in regionalni razvoj. Zaradi podnebnih sprememb, ki so vedno bolj izrazite, se namreč soočamo z vse pogostejšimi nevarnimi vremenskimi dogodki, ki vplivajo na varnost, materialno blaginjo in zdravje ljudi. S tega vidika je zato pomembno, kako je urejen sistem varstva pred nevarnimi nesrečami in odprave posledic naravnih nesreč. Po mnenju interesne skupine bi moral sistem varstva pred naravnimi nesrečami na eni strani omogočiti hitrejše obveščanje o prihajajočih nevarnih vremenskih dogodkih s strani državnih institucij ter na drugi strani čim hitrejšo finančno pomoč države za odpravo nastale škode. Po oceni interesne skupine je sedanji sistem porabe sredstev državnega proračuna pri odpravi posledic naravnih nesreč premalo fleksibilen in bi ga morali prilagoditi novim razmeram, ki se kažejo v vedno pogostejših naravnih nesrečah z vedno večjimi posledicami.

Interesna skupina je pobudo naslovila na Komisijo za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, s katero sta se na skupni seji 27. 8. 2018 dogovorili, da bosta obravnavali tovrstno problematiko na eni od prihodnjih skupnih sej.

Ostalo

Pobuda za ustanovitev komisije za področje varstva okolje (2. seja, 21. 12. 2018). V okviru razprave o sestavi komisij Državnega sveta je bila interesna skupina mnenja, da bi predlagana komisija razbremenila Komisijo za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, ki je

pristojna za številna področja. Glede na to, da bi morebitna takojšnja realizacija pobude za ustanovitev nove komisije zahtevala ponovno evidentiranje interesov državnih svetnikov in s tem zamik ustanovitve komisij Državnega sveta, so se člani interesne skupine strinjali, da se predlagane komisije Državnega sveta ustanovijo in v nadaljevanju prouči možnost ustanovitve nove komisije za področje varstva okolja. Interesna skupina se je na 3. seji 17. 1. 2018 seznanila, da je

Interesna skupina je pobudo naslovila na predsednika Državnega sveta. Kolegij Državnega sveta je na 3. seji 15. 1. 2018, na podlagi seznanitve s finančnimi posledicami dodatne komisije, sprejel dogovor, da je treba za nadaljnjo obravnavo in odločanje v okviru interesnih skupin proučiti konkretne pristojnosti oz. naloge nove komisije (konkretizirati pobudo), ki bi jo v nadaljevanju razdelala služba Državnega sveta.

Vprašanje možnosti kandidiranja državnih svetnikov za funkcije v različnih institucijah

(2. seja, 21. 12. 2017). Člani interesne skupine so, ob obravnavi predlogov Mandatno-imunitetne komisije za imenovanje predstavnika Državnega sveta v Statističnem svetu Republike Slovenije in v delovni skupini za načrtovanje upravljanja z velikimi zvermi ter kontaktne osebe Državnega sveta za sodelovanje z OECD, opozorili, da niso imeli možnosti kandidirati oz. predlagati kandidatov za funkcije v navedenih institucijah, saj sploh niso bili pozvani, da izrazijo interes za sodelovanje v omenjenih institucijah. Spraševali so se, kakšen je postopek imenovanja predstavnikov Državnega sveta v drugih institucijah in zakaj niso bili vsi državni svetniki pozvani in s tem dobili enake možnosti za kandidiranje v navedene institucije. Ob podpori predlaganim kandidatom je interesna skupina izrazila pričakovanje, da bo v prihodnje praksa drugačna in bodo vsi državni svetniki dobili možnost izkazati interes za sodelovanje v drugih institucijah oz. delovnih skupinah kot predstavniki Državnega sveta. Z dodatnim sklepom je interesna skupina tudi predlagala, da naj vsi imenovani predstavniki Državnega sveta v drugih institucijah oz. delovnih skupinah enkrat letno poročajo o svojem delu in to predstavijo vsem državnim svetnicam in svetnikom na seji Državnega sveta.

S stališčem interesne skupine so se seznanili državni svetniki na 2. seji Državnega sveta 21. 12. 2017.

Vprašanje volitev v Državni svet (7. seja, 11. 4. 2018). V okviru razprave o potrditvi mandata državnega svetnika, ki v Državnem svetu predstavlja področje kulture in športa, je bilo opozorjeno na dogajanje pred izvolitvijo državnega svetnika - predstavnika za področje kulture in športa, saj je bil sprva izvoljen predstavnik športa, a po pritožbi na Ustavno sodišče je slednje s svojo odločitvijo vplivalo na zmanjšanje števila elektorjev v športnih organizacijah in posledično izpad predstavnika športa oz. izvolitev predstavnika kulture. V okviru teh aktivnosti so se preverjale športne organizacije, pri čemer pa ne smemo spregledati, da se na podoben način volijo elektorji tudi v drugih interesnih organizacijah, ki volijo predstavnike funkcionalnih interesov. Izraženo je bilo mnenje, da bi bilo verjetno treba s spremembo zakonodaje jasneje določiti kriterije, ki so osnova za določitev števila elektorjev v interesnih organizacijah, ki volijo predstavnike funkcionalnih interesov. Če teh sprememb ne bo, se bomo namreč lahko ob prihodnjih volitvah v Državni svet soočili s podobnimi tožbami, saj so kriteriji zelo ohlapni in dopuščajo različne interpretacije.

Pobuda za dopolnitev Etičnega kodeksa državnih svetnikov Državnega sveta Republike Slovenije

(15. seja, 10. 10. 2018). Interesna skupina ni podprla pobude državnega svetnika dr. Matjaža Gamsa za dopolnitev kodeksa z določilom o nasprotju interesov, s čimer naj bi sledili priporočilu GRECO. Interesna skupina je menila, da je predlagani novi 8. a člen etičnega kodeksa preveč splošen oz. iz njegove vsebine ni moč razbrati primerov konflikta interesov in zato nima uporabne vrednosti. Ob tem je interesna skupina tudi ocenila, da se samo po sebi razume, da se državni svetnik izogiba konfliktu interesov oz. izloči iz okoliščin, ki bi lahko pomenile konflikt interesov. Dodatno je interesna skupina opozorila na sklep Državnega sveta, ki ga je sprejel na 10. seji 12. 9. 2018 ob seznanitvi z Drugim poročilom o izpolnjevanju priporočil skupine držav proti korupciji –

GRECO za Republiko Slovenijo v četrtem krogu ocenjevanja, da naj strokovna služba Državnega sveta po proučitvi priporočil GRECO pripravi morebitne predloge sprememb in dopolnitev etičnega kodeksa. V okviru tako predvidenih sprememb oz. dopolnitev etičnega kodeksa naj služba razmisli tudi o oblikovanju komisije za etični kodeks, ki bi obravnavala primere kršenja etičnega kodeksa.

Ad 4)

I)

Na pobudo državnega svetnika Franca Goloba je interesna skupina sprejela (15 ZA, 0 PROTI) sklep, da na podlagi 66. in 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) predlaga, da se na Ministrstvo za finance in Ministrstvo za obrambo naslovi naslednja

p o b u d a:

S spremembo Zakona o davku na dodano vrednost naj se prostovoljnimi gasilskim društvom določi oprostitve plačila davka na dodano vrednost za nakup namenskih vozil in opreme, ki je namenjena za gašenje ter reševanje ljudi in premoženja.

Obrazložitev:

Zaradi pomanjkanja potrebne operativne opreme in vozil za gašenje in drugo reševanje, prostovoljna gasilska društva (PGD) pogosto organizirajo različne oblike zbiranja sredstev od občanov in gospodarskih družb, ki jih nato porabijo za nakup ali sofinanciranje nakupa ter sredstev, prav tako naslavljajo prošnje za finančno pomoč za tovrstne nakupe na občine. Zavedati se je treba, da je čedalje težje pridobivati potrebna sredstva, še posebej od gospodarskih družb, kar še posebej velja za podeželje, kjer se sedeži večjih družb vedno bolj umikajo v večje centre. Nabavo vozil in opreme za PGD-je sicer delno financira država, vendar za zadovoljivo opremljenost gasilcev ta sredstva ne zadoščajo. Poleg gašenja požarov gasilci redno in vedno pomagajo tudi ob reševanju premoženja ob naravnih nesrečah – poplave, plazovi, posledice vetra, žleda, zmrzali, suše...., ob prometnih nesrečah in tudi kot prvi posredovalci ob življenjski ogroženosti ljudi.

Ko PGD na takšen način zberejo sredstva in nabavijo potrebno opremo ali vozila, ki so namenjena za reševanje življenj in premoženja, morajo državi plačati še DDV, kar v praksi pomeni, da država, namesto da bi sofinancirala nakup opreme za reševanje, od težko zbranih sredstev pobere svoj delež v obliki DDV. Ne le gasilec, ampak tudi običajnim ljudem se to zdi skrajno neprimerno in nepošteno oz. celo žaljivo do poslanstva, ki ga opravljajo prostovoljni gasilci, ki svoje delo skoraj v celoti opravljajo prostovoljno in brez plačila, ob tem pa tudi izpostavljajo svoja življenja in zdravje.

Na podlagi navedenih razlogov interesna skupina poziva ministra za obrambo in za finance, da pristopita k pripravi spremembe Zakona o davku na dodano vrednost, na podlagi katere bi bila PGD oproščena plačila DDV za nakup namenskih vozil in opreme, ki je namenjena za gašenje ter reševanje ljudi in premoženja. Z možnostjo nakupa zaščitne in reševalne opreme brez plačila DDV bi se znižali stroški za delovanje prostovoljnih gasilskih društev oz. bi se lahko na račun oprostitve DDV zagotovila boljša opremljenost in večja varnost gasilcev, ki prostovoljno opravljajo humanitarno delo v javnem interesu.

* * *

V razpravi, v kateri so sodelovali mag. Marko Zidanšek, Dejan Crnek, Bojan Kontič, Dušan Strnad, Davorin Terčon, je bila izražena popolna podpora pobudi, hkrati je bilo opozorjeno, da je treba proučiti tudi vprašanje oprostitve plačila DDV za poklicne gasilske organizacije.

Medtem ko se stroški občin za gasilsko dejavnost stalno povečujejo (ostrejši standardi glede opreme) in je pobuda z vidika razbremenitve stroškov občin dobrodošla, pa je bilo opozorjeno, da se lahko zgodi, da bi bile občine zaradi oprostitve DDV za nakup opreme za prostovoljna gasilska društva prek mehanizma izračuna povprečnine upravičene do manj sredstev.

II)

Na pobudo državnega svetnika Bojana Kontiča je interesna skupina sprejela sklep, da na podlagi 16. člena v povezavi z 20. členom Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) naslovi na Komisijo za lokalno samoupravo in regionalni razvoj

p o b u d o,

da na skupni seji z Interesno skupino lokalnih interesov obravnava problematiko potrebnih soglasij etažnih lastnikov za izboljšave v večstanovanjskih stavbah.

Obrazložitev:

Stanovanjski zakon (SZ-1) zahteva soglasje vseh etažnih lastnikov v večstanovanjskih stavbah za gradbena dela in izboljšave, za katere je treba pridobiti gradbeno dovoljenje. To določilo v praksi povzroča težave, ko se večina etažnih lastnikov odloči za izboljšave v večstanovanjski stavbi, temu pa nasprotuje eden ali več etažnih lastnikov, zaradi česar izboljšave ni moč realizirati. Eden takih primerov je vgradnja dvigala v večstanovanjskih stavbah, s katero se izboljšajo pogoji bivanja in tudi vrednost stanovanjskih enot, a se mnogokrat dogaja, da lastniki stanovanjskih enot v pritličju takemu ukrepu izboljšave nasprotujejo in nočejo dati potrebnega soglasja. Z vidika potrebne prenove starejšega stavbnega fonda in s tem izboljšanja kvalitete bivanja v njih je potreben razmislek o ustreznosti sedanjih zakonskih rešitev glede soglasij za izboljšave v večstanovanjskih stavbah.

Interesna skupina z namenom, da pridobi mnenje pristojnega ministrstva glede tega problema in da se seznanijo tudi z njegovimi aktivnostmi pri reševanju (drugih) odprtih vprašanj na področju stanovanj, predlaga skupno sejo s Komisijo za lokalno samoupravo in regionalni razvoj.

Interesna skupina predlaga, da se na skupno sejo povabi Ministrstvo za okolje in prostor, Združenje občin Slovenije, Skupnost občin Slovenije, Združenje mestnih občin Slovenije in Združenje upravnikov nepremičnin (v okviru Zbornice za poslovanje z nepremičninami).

III)

Vodja interesne skupine Milan Ozimič je članom interesne skupine pojasnil, da so se na Kolegiju Državnega sveta 21. 1. 2019 dogovorili, da naj zaradi zagotavljanja sklepčnosti državni svetniki predčasni odhod s sej Državnega sveta vnaprej sporočijo predsedniku Državnega sveta oz. v njegov kabinet Tjaši Krenn.

Sekretarka
Meta Štembal

Vodja interesne skupine
Milan Ozimič